

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.

Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délelőtt, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felélős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Kaszincegy-utca.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kaszincegy-utca, Vojnich palotában.
Telefon szám 42.

Nyitvatartás: minden nap 20 óráig.

Megugrott a nyúl.

"Tomics Miklós ma délelőtt volt ideérve Bogáromy vizsgálóbíróhoz az ellene család és okirathamisítás miatt megindított bűnügyi vizsgálati ügyben, de meg nem jelent, mert amint már régebben megirtuk, az országból megszökött."

Ez a rövid hír a befejezése annak a csunya panama ügynek, amelyet mi derítettünk fel a nyilvánosság és az illetékes körök előtt.

Ez a rövid hír elmond mindent, elmondja azt, amit megjövendőltünk, teljesen megerősíti azt az erős támadást, amelyet annak idejében intéztünk az illetők ellen és amely miatt sajtóperrel is fenyegettük hennünket.

A sajtóperről már jó régen lemondottak ott a városházán, mert kézzelfoghatóan kint, hogy Tomics Miklós megsalta a várost, megkárosította olyan összeggel, amelyet a város soha, de soha napján megkapni nem fog.

Összetett kézzel nézték a panama-ügynek szép, csendes és zavartalan lebonyolulását, csóválták a fejüket jobbra meg balra, hogy ez mégis csak sok, amit ez a Tomics itt csinált és most természetesnek találják azt, hogy amikor Tomicsot legalább is letartóztatni kellene, Tomics Miklós elszökött — úgy mondják Konstantinápolyba.

Persze most a dolog más fordulatot ígér venni.

A tulajdonképeni tettes nincs itt, most már mindent Tomicsra lehet, sőt kell kenni.

Tomics bűntársai most nagyot lélegzenek, hogy a legveszedelmesebb tanútól megszabadultak — ez a tanu már nem fog ártalmukra lenni.

A nagy hűhóval a kényszer hatása alatt megindult vizsgálat egyszerre csak pokoli neveltséges dologgá devalválódott.

A megkárosított város majd csak elbirja. Akkor a mikor még ezeket lehetett volna megmenteni — nem tettek semmit, hagyták Tomicsot sefelné, — türelmesen megengedték, hogy Tomics mindenét értékesítse.

Talán még fenytő zárlatot se fog vezetni a csaló úr vagyonának ronc-saira. Talán meg sem kísérlék a város vagyonát megmenteni, — csak úgy leírják majd valahogy a behajthatatlanok közé.

Ezuttal csak érinteni akartuk a Tomics ügy tragikomikus befejezését.

El fog jönni ideje annak, hogy mi mégis találunk módot arra, hogy ez az ügy nincs és nem lehet így befejezve.

A büntetettnek büntetés nélkül maradni nem szabad. Amint tudtuk megkezdni, — úgy tudjuk majd befejezni is ezt az ügyet!

Az ujvidéki városházi botrányok.

Annak idején részletesen közöltük ama rendellenes dolgokat, a melyek Ujvidék város vagyonának kezelése körül felmerültek. A belügyminister most a következő leiratot küldte a városhoz. 54923. szám.

III.

A szab. kir. város közönségének Ujvidéken. A város vagyonkezelésének és számvitelének megvizsgálására kiküldött szakközlegem által tett jelentés alapján a talált hiányok megszüntetése céljából következő irányokban mutatkozik intézkedés szükségesnek: Egy kézi pénztárszékény beszerzendő, — a pénztári helyiség kulcsai pedig oly biztos helyen tartandók, hogy azokhoz illetéktelen egyének hozzá ne férheszenek. Az összes kezelési ágak készpénze (a gyámpénztár kivételével) — együttesen és nem külön-külön csomagokban kezelendő. A pénztárban el nem naplózott okmányok, nyugták, készpénz gyanánt nem kezelhetők. A lisztviselők és egyéb alkalmazottak később esedékessé váló illetményeikre előlegek semmi körülmények közt sem adható. Minden bevétel a pénz és értéktárgyak tényleges átvétele után s minden kiadás a fizetés teljesítésekor azonnal naplózandó. Az összes pénzkezelést feltüntető főnapló vezetése azonnal életbe léptetendő és a meny nyiban a szaknaplókat az ellenőr vezeti, a főnaplók a pénztárnok által vezetendők. A letétekről rendes pénztári napló, a számvétség által pedig főkönyv vezetendő — és pedig az összes letétekről egy letéti napló és egy letéti főkönyv.

Utasítom a város közönségét, hogy a város törzsvagyonához tartozó érték-

papírok, betéti könyvek és adósleveleket, ne a letétek közt, hanem a házipénztár naplójában kezeltesse és intézkedjen az iránt, hogy a letétek közt levő azon tételek, melyek rendeltetésükkel kiadandók, vagy valamely kezelési ág javára elszámolandók a letétekből haladék nélkül adassanak ki. A letétek közt kezelt 75 frt és 69 frt 41 kr. pénztári felesleg eredete kikutatandó s az illetékes helyére beutalandó.

A pénztárban kezelt összes értékekről s azoknak állományában bekövetkezett változásokról pontos leltár és tökékönyv vezetendő. A pénztári tisztesség szigoruan utasítandó, hogy szabályszerű pénztár álladéki kimutatást vezessen. A város tulajdonát képező 793350 frt vinkulált tegale kártalanítási kötvényhez a fizetési ív beszerzendő. A takarékpénztári elhelyések és pénz kivételek ezentul csak a tanács utalványozása és számvétség ellenjegyzés után eszközölhetők. Az utalványokról a számvétség utalvány nyilvántartást köteles vezetni.

A házi pénztárban kezelt számadásokról a naplók egységes minta szerint vezetendők. A naplók az elő oldalon hitelesítendők s azokban a készpénz, értékpapírok, takarékbetétek és adós levelek hasábonként elkülönítve mutatandók ki. A napló betételek mellékleteit képező okmányok darabszáma megjelölendő, a bevételek és kiadások jogcíme a tárgyhasábon körülírandó.

A számvétség minden bevétel és kiadást számfajteni és ellenjegyezni köteles. Ennél fogva elrendelem, hogy számvézői számfajtés és ellenjegyzés nélkül a pénztárnok sem bevételt, sem kiadást nem eszközölhet. Utalványozást a polgármester vagy helyette csak a szabályrendeletig megengedett összeg erejéig tehet, azonfelül minden utalvány tanácsai határozat útján tehető. Elrendelem, hogy a számvétsége a naplók havi vizsgálata eredményéről a tanácsnak mindenkor jelentést tegyen. A pótladó naplóban kimutatott összegek helyességét a számvéző minden esetben vizsgálja meg, s ezt a naplóban

záradékkal igazolja, — a pótdó napló és pótdó főkönyv évi lezárásánál mutatkozó eltérések okát derítse ki.

A város ingatlanairól a számvetőség által törzskönyv vezetendő, melyben az ingatlan telekkönyvi és helyrajzi száma, becsértéke, hasznosítási módja, évi jövedelme, valamint a beállott változások feljegyzendők: ugyancsak nyilvántartás vezetendő a számadásra kötelezetek számadásainak beérkezéséről és elintézéséről. A künn levő függő kötelezések és tartozások mielőbb tisztázandók és a pénztár fizető képességének biztosítására a kellő intézkedések haladéknélkül megteendőek.

Felhívom a város közönségét, hogy a még el nem számolt előlegek azonnali elszámolása illetőleg megtérítése iránt haladéknélkül intézkedjék a köteleesség mulasztás és késedelmes eljárás folytán bekövetkezett esetleges károsodásért a mulasztókat vonja felelősségre. Végül utasítom a város közönségét, hogy a pénztár kezelés és számviteli rendszer iránt ujonnan alkotandó és jelenleg tárgyalás alatt álló szabályrendeletét hozzám mielőbb terjessze fel.

Miről a város közönségét oly felhívással értesitem, hogy a fentiekben jelzett intézkedések foganatosítása iránt haladéknélkül intézkedjék és tett intézkedései és azok eredményéről hozzám folyó évi szeptember hó 30-áig tüzetes jelentést tegyen. A gyámpénztári kezelés és számvitelre vonatkozólag felmerült hiányokról külön rendeletben fogok intézkedni. Budapest, 1899. július hó 9-én. A miniszter helyett: Az államtitkár.

Különfélék.

— **Ó-becsei és titeli vasút.** A menyire örült Ó-becsei az új ó-becsei — vasutnak annyira panaszkodik most ellene. Ugyanis ez új vasutnak Ó-becsei nézve oly kedvezőtlen menetrendje van, hogy a vonatot a szomszédos községek alig használhatják, mert csak úgy jöhetnek, ha ott meghálnak; már pedig azt könnyű belátni, hogy Bács-Földvár vagy Csüreg szomszédos községből senki sem jön be Ó-becsei vasutnak azért, hogy dolgát végezze ott megháljon. E helytelen menetrend megváltoztatása ügyében vasárnap az ó-becsei kereskedők és iparosok értekezletet tartottak és abban állapodtak meg, hogy az igazgató ságnál kérelmezni fogják a menetrend javítását. Ugyanez ügyben Bács-Földvár is kérelmez, mert a 85 ezer forint hozzájárulásért egy kis előnyt is szeretne legelőbb annyit, hogy Ó-becsei utazhassanak vissza egy nap alatt. Aligha van még az országban oly menetrend, amely szerint mind két vonat délelőtti pár órai különbséggel induljon egymásután és az érkezők ismét délután jönnek. Így van aztán, ha valaki alutól jön, Ó-becsei érkezik délután 1 és 7 órakor de vissza már csak másnap mehet. Az egész mened rend úgy van készítve, hogy csak Nyvidéknek kedvez,

azért nevezék el „törvényszéki és fiskális vonatnak”.

— **Kinevezés.** Szántó Erzsike kisasszonyt a palánkai polg. leányiskolához tanárnővé nevezék ki.

— **Halálozás.** Hoffmann A. Sándor helybeli festékkereskedő elhunyt. A család a következő gyászjelentést adta ki: Hoffmann Bernát és neje fájdalomtól megtört szívvél jelentik, hogy felejthetetlen fiuk Hoffmann A. Sándor f. évi augusztus hó 6-án éjjel fél 12 órakor hosszas szenvedés után életének 33. évében elhunyt. Elhunytát siratják még menyasszonya: Schwimmer Róza; testvérei: Hoffmann Mór, Hoffmann Czillka és férje ifj. Hercl István gyermekeikkel, Hoffmann Dezső, Hoffmann Sári, továbbá számos rokonai és jóbarátai. Hült tetemei f. hó 8-án délután 4 órakor fognak (Szechenyi-tér 107. sz. gyászházból) a helybeli izr. eirkertben örök nyugalomra tételni. Szabadka, 1899. augusztus hó 7-én. B. ke. hamvaira!

— **Adakozás.** Az önk. tűzoltó-terület és mentő-osztálya congressusi alapjára ujabban a következők adakoztak, u. m.: Özv. Fimpl Ferencné 3 ft, Magyar György 1 ft, Páukovics Andor 1 ft. Mácskovic Titusz. Bezerédi István 1 ft, Farkas János 2 ft. Donagyó József 1 ft, Vermes Nándor 1 ft, Maylaud György 50 kr., Freudenberg Zsigmond 1 ft, Gabrics Vince 50 kr., Kuluncsics Dániel 1 ft, Massa Antal 1 ft, Vetró János 50 kr., Tumbász J. Marián 50 kr., Aradszky és társai 1 ft, Schmidt Florián 50 kr., Krnyájszky Vládó 1 ft, Sebestyén Mátás 50 kr., Silák Mihály 50 kr., Barics János 50 kr., Monus Istvánné 1 ft, Kanicz Vilmos 50 kr., Schmidt Lajos 50 kr., Mijatovics Milán 1 ft, Hadeusz József 1 ft, Révész József 50 kr., Tary József 50 kr. Jövic Márk 50 kr., Scossa Zoltán 2 ft, Varga Ágoston 1 ft. Szabadka v. közönsége 50 ft, Fazekas Lajos 1 ft, Kárpáti N. 50 kr, Szt. Ferenczrendi zárda 1 ft, Wejnhut Adolf 2 ft, özv. Mukics Sándorné 1 ft, Kecskés Gergely 50 kr. Krisztháber Adolf 50 kr, Kovács Gáborné 50 kr, Kun József 50 kr, Montalion József 50 kr, Rehák Lajos 50 kr, Huberth Samu 50 kr, Zárics Fülöp 50 kr, Jaramazovics Lőrincz 1 ft, Vaszilyev enád 50 kr. Csepella Károly 50 kr, Mamusich Felix 1 ft, Mokossay Mátás 50 kr, Ehrlich Vilma 50 kr, Gyurgyevics Szaveta 50 kr, Vujics Tivadar 1 ft, Blau Simon 50 kr, Róth N. 50 kr. Telatko Eduard 50 kr, Schwarz Mór 50 kr, Mayer Mór 1 ft, Nojcsák Géza 50 kr. Benkó Antal 50 kr, Láng Simon 50 kr. Mamusich Mátás 1 ft, Fierst István 3 ft, Hartmann Rafael 1 ft, Masánszker Alfréd 2 ft, Hoffmann Amália 1 ft, Berecz Gábor 1 ft, Szantancs Lajos 50 kr, Oláh Béla 50 kr, ideb. Kréosi György 50 kr. Kalivoda Andor 1 ft, Gáll Dezső 1 ft 50 kr, Maurer Antal 50 kr. Fogadják a nemes keblű adakozók a parancsnokság köszönetét. A congressusi alap javára rendezett „Népmulatság” tiszta jövedelmeként háromszázhevenkilenc korona jött be, a testület pénztárába. — Ez alkalommal felülírt Schmausz Endre 9 kor. 20 ft., Tóth Béla 1 kor. 20 ft., Herczeg Ede 1 kor., Rieger Mihály 80 ft. és Meznerics Ferenc 8 koronát, fogadják a parancsnokság nyilvános köszönetét.

— **A Pallcon vasárnap aug. 13-án** tartandó művészestély műsorát már megkaptuk s annak összeállításából látjuk, hogy valóban ritka élvezetben lesz alkalmunk gyönyörködni.

S a mi különös érdeket kölcsönöz az előadásnak az, hogy *Pollák Károly* ez a fiatal jeles hegedűművész jelölt az alkalommal bucsu veszt elővárosának közönségéről is, mivel Budapestre megy, hogy tanulmányait Hubainál befejezhesse. Hiszük, hogy közönségünk e fiatal tehetség bucsuhangversenyén tömegesen fog megjelenni. Műsor I. *«Sons du Carur»* Edmund Zampe, op. 16. zongorán előadja Hercl Mariska. 2. *«Az öngyilkos»* Gabányi-
vig magánjelenete, előadja Csiszér Kálmán 3. Schulhoff *«Andante et etude»* előadja B. Klein Gizella. 4. Wieniawsky *«Polonaise»* hegedűn előadja *Pollák Károly* zongorán kíséri B. Klein G. 5. *«Bakfjós álmok»* Monolog. Irta Helta. Előadja: Csiszér Sárka 6. *«Spanyol serenád»* zongorán előadja: Hercl M. 7. *«Godárd hegedűverseny»* I. és III. tétel előadja Pollák K. 9. *«Az asszony véré jó»* vigj. Előadja a Csiszérpár. Jegyek előre válthatók Gerő H. női divatkereskedésében.

— **Mentőink mult havi működése.** I. A mentő-osztály a lefolyt hóban igénybe vételt a következő eseteknél u. m. Sebzés, sérülés 28 eset. Belső bajok 7 eset. Belegyeknek a kórházba szállítása 21 eset. Elmebeteg szállítás 5. Öngyilkosság és öngyilkossági kísérlet 2. Tűzhöz kivonulás 5. Hullaszállítás 3 eset összesen 71 esetben. II) A fertőtlenítőkhöz ellenőrzés végett e hó folyamán bejelentett: Roneszolótörök 1. Vörhény 5. Kanycaró 58. Hulyagos himlő 1. Vérhas 5 eset összesen 65 ezek közül fertőtlenítés eszközöltetett 34 esetben. A július végén gyűjtőperz e nyekben begyűlt 29 kor. 52 fillér.

— **Öngyilkos katona.** Tegnap megirtuk, hogy Mühl Sebestyén 48-ik ezredbeli katona 3. Almás és Bikity között a vonat elé vetette magát. Az öngyilkosság okáról a következőket írja tudósítónk: Öngyilkosság okáról a zsebében talált levél ad némi felvilágosítást. Ebben elmondja, hogy főnöke a mérnök tulajtorúsága egyrészt kergeti halálba, másrészt egy kétes hírű leányba volt szerelmes, mely nem viszonzta azt neki ezt írja: „köszönd meg Vitus, hogy tegnap nem találtalak otthon mert először téged, aztán magam gyilkoltam volna meg.”

— **Felhívás.** Felhívjuk az egyetemi ifúságot, hogy holnap, kedden este 8 órakor a Pest szálló régi éttermében a tánczesztély rendezése ügyében jelenjenek meg. A rendező bizottság.

— **Összeesett az utcán.** Kalancsics András napszámos ma reggel szivszorulás következtében a főtéren összeesett. A mentők a kórházba vitték.

— **Szarpncsétlenség fürdés közben** Tegnap délután Tedlatko Ede kocsis a kiskörösi ut mentén levő egy kis tóban megfürdött. Fürdés közben egy üvegeseréppel jobb lábát végi felhasította. Az előhívott mentők a kórházba vitték, ahol sebet bevarták.

— **Állat az emberben.** Borzazító bűntényről lett a napokban jelentés Török József apatinak. Azt panaszolta a kétségbe esett apa, hogy Tokodi Antal 47 éves ácslegény kicsalta Szent-Istvára 6 esztendő kis leányát és ott az ártatlan gyermekét elgílette ki állatias vágyát. A rögtön megejtett orvosi vizsgálat Török állításait mindenben igazolta, minek folytán a bestiális embert a kir. járásbíró letartóztatta: Tokodi letartóztatása alkalmával holt részeg volt. Másnap kihallgatása alkalmával cinikusan bevallotta, hogy Töröknek hat esztendő kis leányát már hetekkel ezelőtt szemelte ki magának és többször is említette, hogy ez előre elkölté szándéka volt.